

ВІДГУК

на дисертацію Тищенко Валерії Олексіївни

«Теоретико-методологічні основи системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу», що подана на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту зі спеціальності 24.00.01 – «Олімпійський і професійний спорт».

1. Актуальність обраної теми

Олімпійський і професійний спорт на сьогодні мають визначену спрямованість на максимальну реалізацію індивідуальних можливостей спортсменів. Сучасна система управління підготовкою та змагальною діяльністю висококваліфікованих спортсменів складається із значущих компонентів: планування, програмування, моделювання, прогнозування та ін. Одним із найбільш важливих компонентів системи управління підготовкою та змагальною діяльністю незалежно від специфіки конкретного виду спорту є контроль видів підготовленості та змагальної діяльності.

Фундаментальними положеннями теорії управління стосовно контролю в спортивній діяльності є наступні: контроль повинен бути комплексним, наявні основні різновиди контролю (оперативний, поточний і етапний), основними напрямками практичної реалізації та застосування чинників контролю є вивчення змагальної й тренувальної діяльності, дотримання загальних і специфічних вимог до процедур тестування та уточнення компонентів контролю: реєстрації, аналізу, оцінки та інтерпретації показників підготовленості та змагальної діяльності спортсменів.

Аналіз значної кількості наукової інформації вказує на відсутність єдиних наукових підходів, які можуть бути реалізовані в процесі розробки проблемних питань стосовно комплексного контролю в спортивних іграх внаслідок їх високої специфічності. Неможливість уніфікувати мету, завдання, принципи, напрями, зміст і організацію підходів до розробки і

впровадження системи контролю в системі управління тренувальною та змагальною діяльністю, врахувати загальні характеристики і специфіку окремих видів спортивних ігор, вказує на наявність передумов стосовно обґрунтування системи контролю із урахуванням зовнішніх, внутрішніх чинників і тенденцій розвитку командних спортивних ігор як групи найбільш поширених і популярних видів спорту. Як зазначають фахівці (В.Я. Ігнат'єва, С.Г. Кушнірюк, В.О. Цапенко та ін.), специфіка тренувальної та змагальної діяльності в гандболі вимагає принципово інших підходів до розробки, обґрунтування та практичної реалізації системи контролю різних видів підготовленості в командах вищої кваліфікації. Мова йде про принципово нові підходи до формування системи контролю, які пов'язані з інформатизацією та прискореним розвитком комп'ютерних технологій, з однієї сторони, і чинниками глобалізації спорту вищих досягнень (міграції та концентрації висококваліфікованих спортсменів у провідних лігах або командах і відповідної корекції системи підготовки), що призводить до підвищення значущості інтерпретації показників підготовленості спортсменів як компоненту системи контролю, з іншої сторони. Вищезазначене формує проблемну ситуацію, яка містить суперечності та створює певні труднощі, які пов'язані із необхідністю істотної корекції та модифікації наявної системи контролю в спортивних іграх взагалі та гандболі зокрема.

Таким чином, автором виокремлено актуальну науково-прикладну проблему необхідності корекції системи контролю показників підготовленості та змагальної діяльності, що пов'язана із наявним протиріччям між змінами правил змагань, які спрямовані на підвищення глядацької зацікавленості, та специфікою змагальної діяльності в гандболі, що спрямована на досягнення максимально високих спортивних результатів; потребою отримання об'єктивної інформації про поточний рівень підготовленості спортсменів і можливості її практичної реалізації в змагальній діяльності на змаганнях різного рівня, недоліками цілісного

наукового обґрунтування змісту та системи контролю в межах багаторічної підготовки команд високої кваліфікації в гандболі.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Дисертація складається зі вступу, восьми розділів, висновків, списку використаних джерел (858, з яких 316 – закордонні) та додатків, які оформлені окремим томом (обсяг 173 сторінки). Загальний обсяг складає 525 сторінок, з них 402 – основного тексту. Дисертаційну роботу ілюстровано 39 рисунками і 52 таблицями. Авторкою логічно сформульовано структурні компоненти: мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, які відповідні тематиці наукового дослідження. Разом із висновками і практичними рекомендаціями структурні компоненти дослідження складають грамотно побудовану та завершену структуру наукової роботи. Використаний комплекс методів є відповідним проблематиці дослідження та сучасним вимогам до кваліфікаційних робіт рівня дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту зі спеціальності 24.00.01 – «Олімпійський і професійний спорт».

У **вступі** обґрунтовано актуальність обраної теми, сформульовано структурні компоненти дослідження (об'єкт, предмет, методологію, мету, завдання, наукову новизну, практичну значущість дослідження та ін.), охарактеризовано особистий внесок дисертанта в наукові роботи, які виконані в співавторстві, відображено апробацію матеріалів дисертації на науково-практичних конференціях.

У першому розділі **«Контроль у системі підготовки команд високої кваліфікації в спортивних іграх»**, автором висвітлено питання стосовно місця контролю в управлінні системою підготовки спортсменів; видів контролю; інноваційних засобів і методів контролю в спортивних іграх; вимог тренувальної та змагальної діяльності до рівня підготовленості;

сучасних умов тренувальної та змагальної діяльності висококваліфікованих гандболістів; теоретико-методичних аспектів контролю різних сторін підготовленості гандболістів високої кваліфікації та ін. Узагальнення даних наукової та методичної літератури дало змогу автору дослідження сформулювати проблемну ситуацію стосовно необхідності істотної корекції та модифікації існуючої системи контролю як провідного компоненту управління підготовкою та змагальною діяльністю висококваліфікованих гандболістів.

У другому розділі «**Методи та організація дослідження**» автором наведений перелік методів дослідження, які є відповідними меті та завданням роботи, а саме:

- теоретичний аналіз і узагальнення даних наукових і методичних джерел та інформації з інтернет-ресурсів використано для з'ясування проблемного поля системи контролю команд високої кваліфікації з гандболу та стану його науково-методологічного опрацювання;

- соціологічні методи: опитування застосовано для встановлення стану проблеми контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу; за допомогою експертного оцінювання з'ясовано значущі компоненти й вимоги до підготовленості спортсменів та команд високої кваліфікації з гандболу;

- аналіз документальних матеріалів використано для визначення структури, змісту й особливостей тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу;

- педагогічне спостереження застосовано для встановлення критеріїв та рівнів підготовленості спортсменів і команд високої кваліфікації з гандболу на різних етапах дослідження;

- педагогічний експеримент дав змогу перевірити ефективність системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу в річному макроциклі підготовки;

- методи математичної статистики використано для аналізу

сукупностей емпіричних даних на різних етапах виконання дисертаційного дослідження.

В третьому розділі **«Особливості побудови системи підготовки команд високої кваліфікації з гандболу в сучасних умовах»** автором представлено сучасні уявлення про низку принципів питань стосовно розгляду спортивної команди як інтегрованої системи, керівництво якою є досить складним через багато ієрархічних чинників, які визначають ефективність її функціонування. С цих позицій проаналізовано структуру та зміст навчально-тренувального процесу команд високої кваліфікації (на прикладі команд Суперліги України): «ЗТР» (Запоріжжя) і «Мотор» (Запоріжжя) – багаторічних лідерів українського чоловічого гандболу.

Проведені автором дослідження дозволяють констатувати, що підготовка гандболістів високої кваліфікації повинна будуватися з використанням більш ефективних, удосконалених підходів, які пов'язані з отриманням об'єктивних даних про спеціальну підготовленість гандболістів за допомогою різних методів контролю, підбору адекватних засобів і методів удосконалення навчально-тренувального процесу, спрямованого на реалізацію досягнутого рівня підготовленості гандболістів у майбутніх матчах.

Потреба обґрунтованості системи знань, яка пов'язана зі специфікою чергування змагальних і тренувальних навантажень, дозволила вирішити проблемне завдання використання комплексного контролю, за допомогою якого можна відстежувати динаміку показників змагальної діяльності гравців і команди на різних етапах макроциклу.

В якості основних напрямів удосконалення системи контролю тренувальної та змагальної діяльності, автор, на підставі врахування специфіки системи підготовки команд високої кваліфікації з гандболу, визначає наступні:

- напрацювання комплексу відносно простих методик оцінювання різних сторін підготовленості спортсменів;

- стандартизацію використання запропонованих методик спортсменами з метою виокремлення генеральних тенденцій в зміні рівня тренуваності за допомогою ортостатичної та клино-ортостатичної проб;

- розробку алгоритму, уніфікацію запису та передачі інформації з метою забезпечення можливості подальшої індивідуальної обробки і передачі інформації, що дає змогу своєчасно досягати і підтримувати оптимальний рівень підготовленості протягом змагального періоду.

В четвертому розділі **«Досвід застосування контролю тренувальної та змагальної діяльності в системі підготовки команд високої кваліфікації з гандболу»** автором дисертації для з'ясування наявного стану проблеми контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації проведено соціологічне опитування шляхом анкетування фахівців (тренерів), які безпосередньо працюють зі спортсменами високої кваліфікації. Для висвітлення основних результатів анкетування, які враховувалися при подальшій розробці концепції системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу автором обрано шлях послідовного обговорення отриманих результатів.

Автором визначено, що найбільш інформативними для практики підготовки команд високої кваліфікації є поточний та етапний види контролю (63,04% та 54,35% респонденти відповідно) і менш інформативним – оперативний (15,22% респонденти), що свідчить про наявність об'єктивної необхідності диференціації тестування підготовленості гандболістів за ігровими амплуа (65,22% респонденти).

Також зазначено, що при проведенні процедур тестування спортсменів у жодному з випадків не вдавалося забезпечити врахування всіх вимог до їх стандартизації. Найважливішими для забезпечення стандартизації тестування є дотримання вимог алгоритму тестування, відсутності захворюваності та травм у спортсменів, які підтримуються від 80,43% до 89,13% респондентів. Найбільше нехтування (недотримання) вимог спостерігається стосовно необхідності прийому ліків, харчових добавок та їжі (13,04% та 28,26%

респондентів відповідно).

В п'ятому розділі **«Концепція контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу»** розглянуто формування методологічної основи концепції системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу в сучасних умовах. Зазначено, що науковою основою для формування концепції є теоретико-методичні положення, розроблені в таких напрямках: контроль у процесі багаторічної підготовки і змагальної діяльності спортсменів у олімпійському спорті; реалізації функціональних резервів, управління тренувальними навантаженнями і вдосконалення техніко-тактичних дій.

Таким чином, пріоритетне положення контролю в системі підготовки гандбольних команд високої кваліфікації пов'язане з його провідною управлінською функцією – зворотнім зв'язком, без якого діяльність цієї системи втрачає ефективність і забезпеченість урахування сукупності даних щодо загальних закономірностей і принципів системи спортивного тренування; провідних положень теорії управління та системного аналізу; інформатизації та моделювання в спорті; теоретико-методичних основ підготовки спортсменів у командних спортивних іграх; управлінням підготовки висококваліфікованих спортсменів і команд; теоретичному та методичному обґрунтуванні засобів і методів контролю різних сторін підготовленості та змагальної діяльності.

В шостому розділі **«Диференціація засобів і методів контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу»** автором наведено дані, що вкрай важливо розглядати тестування гандболістів як допоміжний компонент системи педагогічного контролю спеціальної підготовленості в процесі багаторічної підготовки. Це дозволяє більш детально та точно визначити поточний рівень фізичної підготовленості, що має високу інформативність і практичну значущість для підготовки висококваліфікованих гандболістів. Таким чином, зазначено, що

комплексна оцінка функціонального стану повинна включати в себе дані щодо загальної фізичної працездатності спортсменів і про енергетичні механізми, які покликані забезпечити підтримку та підвищення рівня працездатності.

На основі теоретичного аналізу наукової літератури автором окреслено та обґрунтовано комплекс функціональних показників, що дозволяють ефективно оцінити рівень готовності висококваліфікованих гандболістів до офіційних змагань.

На основі вищенаведеного, автором зазначено, що емпіричне вивчення засобів комплексного контролю вказало на їх об'єктивність, інформативність, надійність і забезпечило визначення відповідних рівнів для оцінювання параметрів спортсменів і команд високої кваліфікації з гандболу за процедурами тестування та контрольними вправами.

Сукупність засобів контролю змагальної діяльності, зазначає автор дослідження, визначається першочерговими завданнями системи підготовки команд високої кваліфікації. Результатом цього є врахування множини даних, серед яких до уваги беруться показники (індивідуальні, групові та командні) в нападі та захисті за ефективністю та результативністю окремих техніко-тактичних прийомів, а також оптимального поєднання техніко-тактичних дій або їх комбінаторних поєднань у стандартизованих і високоваріативних ситуаціях.

У сьомому розділі **«Система контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу в річному макроциклі підготовки»** згідно із закономірностями побудови наукового дослідження та застосування методу педагогічного експерименту, автором проведено апробацію розробленої на основі авторської концепції системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу в річному макроциклі підготовки. Автором зазначено, що в процесі аналізу системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу та обговоренні результатів свідомо не проведений

аналіз результатів спортсменів за різними тестовими завданнями та їхньої динаміки в структурних утвореннях макроциклу. Першочерговим для дослідження визначено формування теоретико-методичних засад власне самої системи контролю. Аналіз результатів тестувань входить до складових концепції та реалізовується суб'єктами ведення навчально-тренувального процесу та управління змагальної діяльності залежно від завдань спортивної діяльності.

Розробка системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу у річному макроциклі підготовки зумовлена необхідністю отримання якісної інформації про різні сторони спортивної підготовленості висококваліфікованих гандболістів. Реалізація цього здійснена з урахуванням особливостей організації тренувальної та змагальної діяльності впродовж річного макроциклу підготовки і, відповідно, основним завданням багаторічної підготовки команд. Завдяки цьому проведено систематичну та ґрунтовну роботу з отримання, оцінки, аналізу та інтерпретації значної кількості показників антропометрії, функціонального та психоемоційного стану, фізичної, технічної, психічної, тактичної, теоретичної підготовленості та показників змагальної діяльності в реальних умовах здійснення тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу.

У восьмому розділі **«Аналіз та узагальнення результатів дослідження»** автором представлені аналіз та узагальнення результатів дослідження, наведені наступні види даних отриманих автором дослідження:

набули подальшого розвитку:

- організаційні та методичні компоненти контролю як чинника ефективності багаторічної підготовки команд високої кваліфікації у гандболі;
- наукові дані щодо сучасних аспектів контролю тренувальної та змагальної діяльності в системі підготовки команд високої кваліфікації з гандболу;
- відомості щодо структури та змісту завдань оперативного, поточного

й етапного контролю в системі підготовки команд високої кваліфікації з гандболу;

вдосконалено:

- відомості про специфіку структури і змісту системи підготовки й побудови річного макроциклу команд високої кваліфікації з гандболу;
- дані про параметри підготовленості та чинники результативності змагальної діяльності в гандболі на прикладі команд високої кваліфікації;
- номенклатуру засобів для етапного, поточного й оперативного контролю та самоконтролю гандболістів у річному макроциклі підготовки;
- критерії оцінювання ефективності системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу.

Висновки дисертаційної роботи відповідають завданням дослідження і відображають його основні результати.

3. Достовірність результатів дослідження та їх новизна

Наукові положення, основні результати і висновки дисертаційної роботи В.О. Тищенко визначаються науковою новизною, достовірністю та обґрунтованістю.

Результати, отримані вперше:

- обґрунтовано концепцію контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу; - уперше визначено варіативність реалізації засобів і методів у межах різних видів контролю команд високої кваліфікації з гандболу;
- систематизовано визначальні об'єкти для контролю тренувальної та змагальної діяльності в річному макроциклі підготовки команд високої кваліфікації з гандболу;
- обґрунтовано систему контролю тренувальної та змагальної діяльності для реалізації в річному макроциклі підготовки команд високої кваліфікації з гандболу;

- визначено групові та індивідуальні критерії й нормативні вимоги підготовленості спортсменів та обґрунтовано сукупність засобів і методів контролю різної спрямованості для спортсменів і команд високої кваліфікації з гандболу.

Практичне значення одержаних результатів полягає в удосконаленні системно-визначального компонента підготовки команд високої кваліфікації з гандболу, а саме контролю тренувальної та змагальної діяльності в межах річного макроциклу підготовки; визначенні переваг і недоліків наявного контролю у практиці підготовки команд високої кваліфікації з гандболу; обґрунтуванні рекомендованих сукупностей інформативних засобів і методів контролю різної спрямованості для реалізації в межах оперативного, поточного та етапного контролю; розробленні структури і змісту системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу в річному макроциклі підготовки та їхньої перевірки в природних умовах. Результати дослідження впроваджено в діяльність Федерації гандболу України, систему підготовки команд високої кваліфікації суперліги України: ГК «Мотор», ГК «ЗТР», ГК «ЦСКА», ГК «ЗНТУ-ЗАБ», ГК «ЗТР-Буревісник», ГК «КДЮСШ ім. Ю. Кутенко-ЛДУФК-Політехнік»; закордонних ліг: СКА (Білорусь), «GranitasKarys» (Литва), «Põlva Serviti» (Естонія), «B. V. Ankara Spor» (Туреччина), «Olimpus-85-USEFS» (Молдова), «Bramfelder SV» (Німеччина), «NMC Górnik Zabrze» (Польща); навчальний процес студентів Національного університету фізичного виховання і спорту, Білоруського державного університету фізичної культури, Харківської державної академії фізичної культури, Запорізького національного університету, Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, Білоруського державного педагогічного університету імені Максима Танка, Запорізького національного технічного університету, Львівського державного університету фізичної культури, що підтверджено відповідними актами впровадження.

4. Повнота викладу результатів дослідження в опублікованих працях і їх відповідність вимогам Міністерства освіти і науки України

За темою дисертації опубліковано 63 друковані праці, серед яких дві монографії; навчальний посібник, рекомендований МОН України для студентів вишів; 41 стаття – у наукових фахових виданнях України; 4 – у журналах, які індексуються в наукометричній базі Scopus; 10 – у закордонних періодичних виданнях за напрямом дисертації, 5 – у інших виданнях; отримано 5 патентів України (№ 74403, 86302, 86795, 94895, 100134) та 4 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір (№ 51235, 60653, 60654, 63541).

Результати проведених досліджень оприлюднено під час наукових конференцій: IV, V Міжнародних науково-практичних конференцій «Сучасні проблеми та перспективи розвитку фізичного виховання, здоров'я і професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту» (Київ, 2013; 2015), IV Міжнародної науково-практичної конференції «Психологічні, педагогічні та медико-біологічні аспекти фізичного виховання (Одеса, 2013), II науково-практичного семінару «Інноваційні підходи до фізичного виховання і спорту студентської молоді» (Тернопіль, 2014), XXI Міжнародної наукової конференції «Молода спортивна наука України» (Львів, 2017), Міжнародної науково-практичної конференції «Modern problems of education and science» (Будапешт, Угорщина, 2014), Всеукраїнської науково-практичної конференції «Фізичне виховання, спорт та здоров'я людини: досвід і сучасні технології» (Запоріжжя, ЗНТУ, 2014; 2016), наукової конференції Європейської Федерації гандболу «Medical Aspects in Handball – Preparation and the Game (Scientific and Practical Approaches)» (Бухарест, Румунія, 2015), XV Міжнародної науково-практичної конференції «Фізична культура, спорт та здоров'я» (Харків, 2015), I Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми медико-біологічного забезпечення фізичної культури, спорту та фізичної

реабілітації» (Харків, ХДАФК, 2015, 2017), наукових семінарів кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту Запорізького національного університету, науково-методичних семінарів Запорізької обласної федерації гандболу (2013; 2014; 2015; 2016).

Автореферат і публікації повністю відображають зміст дисертаційного дослідження за темою «Теоретико-методологічні основи системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу». Таким чином, є всі підстави вважати, що робота відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту зі спеціальності 24.00.01 – «Олімпійський і професійний спорт».

5. Зауваження і недоліки дисертаційної роботи та автореферату

1) В літературному огляді докторант критично проаналізував сучасний стан систему контролю в гандболі, проаналізував його форми і види. На наш погляд, крім цього, необхідно, більш детально проаналізувати компоненти системи контролю: реєстрацію, аналіз, оцінку та інтерпретацію показників підготовленості спортсменів.

2) Також у літературному огляді більше уваги, на наш погляд, слід приділити питанням інформатизації та впливу чинників глобального характеру (міграції та концентрації спортсменів у кращих світових лігах або провідних командах), що призводить до істотних змін у технології підготовки висококваліфікованих гандболістів на рівні національних збірних команд і потребує відповідної корекції системи контролю.

3) В процесі досліджень автор узагальнює думки провідних фахівців зі спортивних ігор і результати власних досліджень (розділи 7,8) стосовно відповідності системи контролю особливостям змагальної діяльності гандболістів високої кваліфікації. На наш погляд, особливості змагальної діяльності гандболістів різного амплуа також мають певні відмінності, а

воротарі – істотні відмінності. Отже, вочевидь, і система контролю показників підготовленості для гандболістів різного амплуа повинна мати певні особливості та відмінності з урахуванням чинників ігрового амплуа. Бажано було б це більш детально висвітлити.

4) В процесі подання наукового матеріалу докторант доволі часто користується фразами « ... спортсменів і команд» (розділ 3). На наш погляд, слід більшою мірою диференціювати проблемні моменти в системі контролю підготовленості команди або окремого гандболіста, що дозволить підвищити рівень індивідуалізації підготовки гандболістів високої кваліфікації. Також слід зауважити, що в спортивних іграх взагалі та гандболі зокрема, достатньо часто, спостерігається ситуація, коли високий рівень індивідуальної спортивної майстерності гравців не трансформується у високий загальнокомандний результат, що підвищує значущість однієї з складових системи контролю – експертної оцінки та інтерпретації показників конкретного виду спортивної підготовленості.

5) У вступі, 4 і 5 розділах автор при характеристиці форм і видів контролю посилається на теорію контролю. На наш погляд, на сьогодні більш домінуючою в науковому середовищі є думка про виокремлення теорії управління (Г.А. Лісенчук, Ю.М. Шкретій, В.И. Тхорев, В.М. Костюкевич та ін.), а система контролю розглядається як один із її провідних компонентів.

6) В тексті дисертації автор широко використовує показники тестування різних сторін підготовленості гандболістів, але не наводить показники стандартизації, надійності, валідності тестів та ін.

7) В авторефераті, на стор. 8, авторка, при формулюванні наукової проблематики, зазначає, що « ... наявна актуальна науково-прикладна проблема пов'язана з протиріччям між еволюцією правил змагань та специфікою змагальної діяльності в гандболі ...». На наш погляд, застосування словосполучення «науково-прикладна» певною мірою протирічить тематиці дослідження, де використано словосполучення

«теоретико-методологічні», що, більшою мірою, можна віднести до характеристики фундаментальних досліджень.

Вищенаведені зауваження є, в значному ступені, дискусійними і не знижують загальної високої позитивної оцінки дисертаційного дослідження.

6. Загальний висновок

Дисертаційна робота Тищенко Валерії Олексіївни «Теоретико-методологічні основи системи контролю тренувальної та змагальної діяльності команд високої кваліфікації з гандболу» є самостійною закінченою науково-дослідною роботою кваліфікаційного характеру, відповідає вимогам пункту 10 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567, а її авторка, В.О. Тищенко, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.01–«Олімпійський і професійний спорт».

Офіційний опонент,

професор кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини,
фізичного виховання і здоров'я

Запорізького державного медичного університету

Міністерства охорони здоров'я України.

доктор наук з фізичного виховання та спорту, доцент *Е.Ю. Дорошенко*

Підпис: *Е.Ю. Дорошенко*
ПІДТВЕРДЖУЮ
... відділу кадрів Запорізького
... жавного медичного університету
... 12 20 14 р. Підпис *кау*